

Kuntalaisaloite yksityisteiden talvikunnossapidon palauttaminen kunnan vastattavaksi

Khall § 176 25.08.2025

Valmistelija

Hallintosihteeri Armi Kirvesmäki, puh. 0400 798 010 tai armi.kirvesmaki@perho.com.

Perhon Eläkeliiton hallitus on jättänyt 19.5.2025 päivätyn kuntalaisaloitteen yksityisteiden talvikunnossapidon palauttaminen kunnan vastattavaksi:

Perusteena esitämme:

- Kuntalaisten tasavertainen palvelu, kaava-alueella asuviin nähden.
- Turvallisuustekijä, lumisenakin aikana terveyspalvelun ja hätäpalvelun voitava toimia.
- Hyvin auratut tiet auttavat ikäihmisten kotona asumista, vaikka käyttäisi sotepalveluja kotona.
- Aurauspalvelut kunnan suoritteena toiminut hyvin yli 40 vuotta, koettu sivukylille kuuluvana palveluna.
- Sivukyläläinen maksaa kiinteistövero, taajamassa asuvan lailla.
- Kyseessä olevan palvelun hinta pieni verrattuna taajaman kustannuksiin.
- Ei ole todennäköistä, että kaikki tiekunnat saisivat omin voimin hoidettua hallinnolliset tehtävät, kuten kilpailutukset, tekijän löytämisen, laskutuksen ja perinnän.
- Järjestäytyneiden tiekuntien teitä oli viimeksi aurauksen piirissä 70 kpl. Tiekuuntia yhteensä 65 kpl. Tiekuuntien teiden pituus yhteensä 59,68 km. Sosiaalisin perustein pihateitä ja järjestäytymättömiä teitä 10 kpl 3,49 km.
- Tahdomme luottaa, että uusi valtuusto ymmärtää huolestamme ja päätöksellään yhtyy esitykseen.

Oheisaineisto

- Kuntalaisaloite: yksityisteiden talvikunnossapidon palauttaminen kunnan vastattavaksi

Liitteet

-

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus lähettää aloitteen ympäristö- ja teknisen lautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin, että Asko Humalajoki poistui asian käsittelyn ajaksi yhteisöjääviyden perusteella.

Toimenpiteet, otteet

Ympäristö- ja tekninen lautakunta

YmpTek 30.09.2025 § 9

Valmistelija

Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, puh. 0400 510 706, tai alpo.anisimaa@perho.com.

Tekninen toimi on järjestänyt yksityisteiden talviaurausta aiemmin. Talvikunnossapidon kustannukset ovat vaihdelleen vuosien 2020-2024 aikana 27 000 – 94 000 euron välillä.

Talvikausista 2023-2024 ja 2024-2025 tiekunnilta on laskutettu omavastuuna 42% toteutuneista kustannuksista kuitenkin enintään 300 €/km. Omavastuun laskutus on työllistänyt teknistä toimea ja taloushallintoa huomattavasti ja laskutus viivästynyt molemmilla kerroilla syksyllä. Osa tiekunnista ei ole hoitanut omavastuun maksuja.

Kunnan järjestämästä talvikunnossapidosta on tullut joka talvi huomattavan paljon negatiivista palautetta. Välillä on osaa on aurauttu liian usein, osaa liian vähän, osaa liian kapeasti, osassa aura on sotkenut pihat. Näiden valitusten tarkastus ja urakoitsijoiden reklamointi on työllistänyt teknistä toimea paljon. Osalle yksityisteistä kunnan kilpailuttamat auraushinnat ovat olleet huomattavan korkeita.

Valtuusto on 8.10.2024 linjannut taloudentasapainottamistoimenpiteeksi muutoksen yksityisteiden talvikunnossapitoon. Linjauksen mukaisesti vuoden 2025 talousarvioon ei ole varattu määrärahoja yksityisteiden talviauraukseen syksyllä ja vuoden 2026 talousarvio esitykseen on kirjattu valtuuston linjaama 30 000 euron avustus yksityisteiden kunnossapitoon. Avustusta maksetaan enintään 500 €/km/talvikausi hakemusten perusteella keväällä 2026.

Tekninen toimi on kilpailuttanut tulevan talvikauden aurausurakat kunnan ylläpitämille teille ja yksityisteiden aurausta ei ehditä järjestää tulevalle talvikaudelle teknisen toimesta.

Yksityisteiden talvikunnossapito ei ole kunnan lakisääteinen tehtävä. Perhon kunnan talous tilanne ei ole niin hyvällä pohjalla että ylimääräisiä tehtäviä voitaisiin ottaa ilman veronkorotuksia.

Yksityisteiden kunnossapito on lakisääteinen tehtävä yksityisteiden varsilla asuville. Yksityisteiden hallintointia varten on olemassa tieisännöitsijöitä ja muita palvelun tuottajia, joilta voi ostaa apua tiekunnan hallinnointiin.

Teknisen johtajan päätösehdotus

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että yksityisteiden talvikunnossapitoa ei oteta takaisin kunnan vastattavaksi.

Päätös

Timo Salmela teki vastaesityksen, että yksityisteiden talviauraus otetaan takaisin kunnan vastattavaksi. Alina Honkonen kannatti esitystä. Puheenjohtaja esitti, että esityksestä pidetään nimenhuutoäänestys JAA ääni pohjaesitykselle ja EI ääni vastaesitykselle. Äänestystapa hyväksyttiin. Pohjaesityksen puolesta JAA ääniä antoi 3 (Mika Kytölä, Sami Kortelainen ja Jouko Riihimäki) ja vastaesityksen puolesta EI ääniä antoi 4 (Alina Honkonen, Mari Rannila, Timo Salmela ja Pauli Jylhä). Puheenjohtaja totesi vastaesityksen voittaneen.

Toimenpiteet, otteet
-kunnanhallitus

Valmistelija

kunnanjohtaja Lauri Laajala, puh. 0400 517 380 tai lauri.laajala@perho.com ja Talous- ja hallintojohtaja Terhi Paananen, puh. 040 183 3165 tai terhi.paananen@perho.com.

Aloitteen käsittelyssä lautakunnassa on ilmennyt mahdollinen menettelytapavirhe esteellisyyksissä ja aloite on syytä palauttaa lautakunnan valmisteluun. Menettelytapavirheen mahdollisuus on tarkastettu kuntaliiton lakiasiantuntijalta.

Oheisaineisto

-

Liitteet

-

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus palauttaa aloitteen uudelleen valmisteluun ympäristö- ja tekniselle lautakunnalle ja pyytää luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita huomioimaan mahdolliset esteellisyydet asian käsittelyssä.

Keskustelun kuluessa Rami Erkkilä kannatti kunnanjohtajan tekemää esitystä.

Matti Kytölä teki seuraavan vastaesityksen:

1. Lautakunnan käsittelemässä asiassa on ollut kyse kunnan yksityisteiden aurauuskäytännön ja avustusperiaatteiden linjaamisesta. Päätös on luonteeltaan yleinen ja normiluonteinen linjaus, joka koskee kaikkia yksityisteitä ja tiekuntia samoin perustein.

Hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaan luottamushenkilö on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen.

Tämä tarkoittaa, että esteellisyys syntyy vain silloin, kun käsiteltävä asia kohdistuu yksilöllisesti kyseiseen henkilöön, hänen omaisuuteensa tai tehtäväänsä — esimerkiksi silloin, jos lautakunta päättää hänen hoitamansa tiekunnan avustuksesta tai aurauksesta erikseen.

Nyt käsitelty päätös ei ole koskenut yksittäistä tiekuntaa, toimitsijamiestä tai tietä, vaan kaikkia yksityisteitä kunnassa samalla tavalla. Päätöksestä ei siten ole odotettavissa erityistä hyötyä tai haittaa yksittäiselle lautakunnan jäsenelle.

Tämän vuoksi lautakunnan kokoonpano on ollut lainmukainen, eikä esteellisyyttä ole syntynyt.

Lautakunnan tekemä päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä, eikä sitä ole tarpeen palauttaa valmisteluun esteellisyysperusteella. Päätös koskee kaikkia yksityisteitä yhdenvertaisesti, eikä siitä aiheudu kenellekään lautakunnan jäsenelle henkilökohtaista hyötyä tai haittaa hallintolain 28 §:n tarkoittamalla tavalla.

2. Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että yksityisteiden talvikunnossapito palautetaan kunnan vastattavaksi.

Helena Poranen kannatti Matti Kytölän esitystä.

Elina Huttunen kannatti kunnanjohtajan esitystä.

Koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, puheenjohtaja teki äänestysesityksen. Puheenjohtaja esitti, että he, jotka ovat kunnanjohtajan pohjaesityksen kannalla, äänestävät JAA ja he, jotka ovat Kytölän ehdotuksen

kannalla, äänestävät EI. Äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä.
Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Äänestyssä annettiin yhteensä 6 ääntä. JAA-ääniä annettiin 2 (Erkkilä, Huttunen) ja EI-ääniä annettiin yhteensä 4 (Hertteli, Kytölä, Poranen, Kalliokoski).

Puheenjohtaja totesi, että Kytölän tekemä esitys on tullut kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös

1) Lautakunnan käsittelemässä asiassa on ollut kyse kunnan yksityisteiden aurauuskäytännön ja avustusperiaatteiden linjaamisesta. Päätös on luonteeltaan yleinen ja normiluonteinen linjaus, joka koskee kaikkia yksityisteitä ja tiekuntia samoin perustein. Hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaan luottamushenkilö on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen. Tämä tarkoittaa, että esteellisyys syntyy vain silloin, kun käsiteltävä asia kohdistuu yksilöllisesti kyseiseen henkilöön, hänen omaisuuteensa tai tehtäväänsä — esimerkiksi silloin, jos lautakunta päättää hänen hoitamansa tiekunnan avustuksesta tai aurauksesta erikseen. Nyt käsitelty päätös ei ole koskenut yksittäistä tiekuntaa, toimitsijamiestä tai tietä, vaan kaikkia yksityisteitä kunnassa samalla tavalla. Päätöksestä ei siten ole odotettavissa erityistä hyötyä tai haittaa yksittäiselle lautakunnan jäsenelle. Tämän vuoksi lautakunnan kokoonpano on ollut lainmukainen, eikä esteellisyyttä ole syntynyt. Lautakunnan tekemä päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä, eikä sitä ole tarpeen palauttaa valmisteluun esteellisyysperusteella. Päätös koskee kaikkia yksityisteitä yhdenvertaisesti, eikä siitä aiheudu kenellekään lautakunnan jäsenelle henkilökohtaista hyötyä tai haittaa hallintolain 28 §:n tarkoittamalla tavalla. 2) Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että yksityisteiden talvikunnossapito palautetaan kunnan vastattavaksi.

Rami Erkkilä jätti päätökseen eriävän mielipiteen:

Jätän eriävän mielipiteeni kunnanhallituksen päätökseen.

Perustelut:

Kunnanjohtajan päätösehdotus aloitteen palauttamisesta ympäristö- ja tekniselle lautakunnalle on oikea ja vastuullinen ratkaisu. Asian käsittelyssä on ilmennyt mahdollinen menettelytapavirhe esteellisyysskysymyksissä, ja päätöksenteon lainmukaisuus sekä esteellisyyssääntöjen noudattaminen ovat keskeisiä hyvän hallinnon periaatteita. Päätöksen tekeminen ilman virheen selvittämistä ja korjaamista voisi vaarantaa asian lainvoimaisuuden ja heikentää kuntalaisten luottamusta päätöksentekoon.

Palauttaminen lautakunnalle ei tarkoita asian sivuuttamista, vaan vastuullista ja läpinäkyvää hallintoa, jolla varmistetaan asianmukainen ja puolueeton käsittely sekä se, että päätös tehdään ajantasaisen ja riittävän tiedon pohjalta.

Asko Humalajoki poistui asian käsittelyn ajaksi esteellisenä yhteisöjääviyden perusteella. Mikko Tamminen, Sarita Kirvesmäki ja Toni Syrjälä poistuivat asian käsittelyn ajaksi intressijääviyden perusteella.

Toimenpiteet, otteet
valtuusto

Oheisaineisto

-

Liitteet

-

Kunnanhallituksen päätösehdotus

1) Lautakunnan käsittelemässä asiassa on ollut kyse kunnan yksityisteiden aurauskäytännön ja avustusperiaatteiden linjaamisesta. Päätös on luonteeltaan yleinen ja normiluonteinen linjaus, joka koskee kaikkia yksityisteitä ja tiekuntia samoin perustein.

Hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaan luottamushenkilö on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen. Tämä tarkoittaa, että esteellisyys syntyy vain silloin, kun käsiteltävä asia kohdistuu yksilöllisesti kyseiseen henkilöön, hänen omaisuuteensa tai tehtäväänsä — esimerkiksi silloin, jos lautakunta päättää hänen hoitamansa tiekunnan avustuksesta tai aurauksesta erikseen.

Nyt käsitelty päätös ei ole koskenut yksittäistä tiekuntaa, toimitsijamiestä tai tietä, vaan kaikkia yksityisteitä kunnassa samalla tavalla. Päätöksestä ei siten ole odotettavissa erityistä hyötyä tai haittaa yksittäiselle lautakunnan jäsenelle. Tämän vuoksi lautakunnan kokoonpano on ollut lainmukainen, eikä esteellisyyttä ole syntynyt. Lautakunnan tekemä päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä, eikä sitä ole tarpeen palauttaa valmisteluun esteellisyysperusteella. Päätös koskee kaikkia yksityisteitä yhdenvertaisesti, eikä siitä aiheudu kenellekään lautakunnan jäsenelle henkilökohtaista hyötyä tai haittaa hallintolain 28 §:n tarkoittamalla tavalla.

2) Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että yksityisteiden talvikunnossapito palautetaan kunnan vastattavaksi.

Rami Erkkilä esitti, että kunnanvaltuusto päättää palauttaa asian ympäristö- ja teknisen lautakunnan valmisteltavaksi, jotta esteellisyyskysymyksen ja menettelyt voidaan varmistaa ennen lopullista päätöstä.

Mikko Tamminen kannatti Erkkilän tekemää esitystä.

Puheenjohtaja pyysi, että seuraavat puheenvuorot kohdistetaan tähän siirtämisehdotukseen.

Keskustelun kuluessa Matti Louhula, Markus Kivelä, Joel Elgland, Asko Humalajoki ja Mika Kytölä kannattivat Erkkilän esitystä.

Matti Kytölä kannatti kunnanhallituksen esitystä eli käsittelyn jatkamista.

Keskustelun kuluessa Esa Kalliokoski ja Anni Hertteli kannattivat Matti Kytölän esitystä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen: suoritetaan nimenhuutoäänestys. Asian käsittelyn jatkamisen kannalla olevat äänestävät JAA ja asian valmisteluun palauttamisen kannalla olevat äänestävät EI.

Äänestusehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin yhteensä 17 ääntä, joista JAA-ääniä oli 6 ja EI-ääniä 11. Puheenjohtaja totesi, että Erkkilän esitys asian valmisteluun palauttamisesta on tullut valtuuston päätökseksi.

Äänestyksen jälkeen käytiin evästyskeskustelu jatkovalmistelua varten.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti palauttaa asian ympäristö- ja teknisen lautakunnan valmisteltavaksi, jotta esteellisyyskysymyksen ja menettelyt voidaan varmistaa ennen lopullista päätöstä.

Toimenpiteet, otteet

ympäristö- ja tekninenlautakunta

YmpTek 27.01.2026
154/00.01.02/2025

Valmistelija Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, puh. 0400 510 706, tai
alpo.anisimaa@perho.com.

Kunnanvaltuusto on palauttanut kuntalaisaloitteen lautakunnalle uudeleen käsiteltäväksi esteellisyyskysymyksiä vuoksi.

Edellisen käsittelyn jälkeen valtuusto on hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmavuosille 2027-2028, jossa yksityisteiden talvikunnossapitoon ei ole varattu määrärahoja.

Esittelijä Tekninen johtaja Anisimaa Alpo

Ehdotus Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että yksityisteiden talvikunnossapitoa ei oteta takaisin kunnan vastattavaksi.

Päätös